

Pragmaattista estetiikkaa

vastakkainasettelujen
 takaa
 nousevat
 kokemus,
 hip ja hop
 vaan ei
 Kant

Vietetään lokakuun puoliväliä, tv:ssä saksankielinen uutislähetys. Essenin kemikaalitehtaan onnettomuudesta leikataan brutaalisti Washington D.C:hen, mustien one million man -marssiin, jossa tarkat osallistujaluvut eivät ole olennaisia, vaan itse tapahtuma.

Kaikkien aikojen suurin afro-amerikkalaisten miesten joukkokokoonnutuminen, joka äänekkäänä ja asiastaan varmana korosti mustien oma-aloitteisuutta. Viholliskuvat olivat tutut: valkoinen sortajaellitti, erityisesti juutalaiset. Naisia Nation of Islamin johtaja Louis Farrakhan ei protestimarssiin hyväksynyt.

Suljen tv:n ja siirryn muutaman tunnin ajassa taaksepäin, keskusteluun amerikkalaisen Templen yliopiston estetiikan professori Richard Shustermanin kanssa. J.P. Roos -tyyppinen, ruumiinrakenteensa puolesta maratooneja ahmimaan luotu Shusterman nousi muutama vuosi sitten akateemisista piireistä kulttuurisivuille ja yleiseen kahvilakeskusteluun kirjoittamalla kirjan pragmaattisesta estetiikasta, erikoisesimerkkinään rap-musiikki taiteena.

Shusterman esittelee Berliinissä, järven rannalla sijaitsevassa perisaksalaisessa kahvilassa tyytyväisenä philadelphialaista rap-fanzinea The Journal of Rap Expression and Hip-Hop Culture -lehteä kirjoittaneena

käin Ice-Cuben ja Public Enemy'n johtohahmon Chuch D:n vieressä.

"Lehden väki oli alussa aika epäileväinen, olenhan varmasti ainut valkoihoinen joka kirjoittaa lehteen, mutta se haihtui aika nopeasti. Lehteä toimittaa George Ware, joka on entinen Mustien pantterien jäsen. Ystävyystyön hänen kanssaan hyvin, ja hän vei minut kerran mustien voodoo-iltaankin. Olin heille se blue-eyed brother who kicks the deep shit." (Rap-slangia, vapaasti suomennettuna: valkoihoinen kaveri, joka tietää mistä puhuu.)

Shusterman ei ole kuitenkaan vain pelkkä rap-professori, eikä sitä paitsi taustoiltaan mikään tavanomainen professori. Pragmatistisen estetiikan elvyttäjänä ja ajanmukaistajana hän on käynyt vahvasti vastaan analyyttisen filosofian teesejä, osoittaen samalla hienosti miten jälkistrukturalistinen ajattelu jakaa pragmatismin kanssa samat perusperiaatteet kontekstisidonnaisuudesta ja dikotomivastaisuudesta. Ja tämä ilman ylivaikkeitä käsiteapparaatteja ja metafysisiä piirteitä. Hän on julkaissut kirjoja mm. T.S. Eliotista, analyyttisestä estetiikasta ja viimeistelee parhaillaan kirjaansa filosofisesta elämästä, jossa esimerkkeinä ovat Dewey, Wittgenstein ja Foucault.

Shustermanin näämäärä on hyvin yksin-

nen on 46-vuotiaalle itsevarmalle ja ystävälliselle kosmopoliitille arkipäivää. Lukion jälkeen Shusterman pakeni itärannikkoa, matkusti Israeliin ja jäi sinne. Opiskeli, meni naimisiin, teki lapsia ja blaa blaa blaa, sekä palveli Israelin armeijassa vuosien 73-76 välillä tiedustelu-upseerina. Kävi siis sotaa.

Aikaa armeijassa hän kuvailee erittäin palkitsevaksi. "Sitä tunsii tekevänsä jotakin todella tärkeää ja hyödyllistä, sillä ihmisiä olisi voinut kuolla jos olisin epäonnistunut." Upseerilla oli kuitenkin unelma: opiskella filosofiaa Oxfordissa.

Ja tuon unelman toteutuminen näkyy kahdessa keskenään kietoutuneessa tasossa. Shusterman on noussut 90-luvulla vauhdilla esteetikkojen kärkikaartiin, ja siihen ei ole vähiten vaikuttanut ensin vuoden oleskelu Pariisissa ja nyt Berliinissä sekä käännös rap-kirjasta ranskaksi ja saksaksi. Molemmissa maissa on pohja kärkevälle ja elävälle estetiikalle myötämielisempi kuin konservatiivisessa yliopisto-USA:ssa.

Se tarkoittaa professorin almanakassa kiirettä, ja pirusti matkustamista. Sesonkiaikana syys-lokakuussa Shusterman kiersi Suomessa, Puolassa, Itävallassa ja Ranskassa päätyen Le Monden järjestämään tilaisuuteen Le Mansiin seuranaan mm. Lyotard ja Rorty.

[Next](#)